

Večernik

Leto IV. (XI.), šte. 255

Maribor, sobota 8. novembra 1930

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglasi po tarifu

Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Prihod ministrov u Ljubljano

LJUBLJANA, 8. novembra. Davi ob 8.30 so prispeli semkaj z beograjskim brzim vlakom ministri dr. Srskić, inž. Serbec in dr. Švegelj, da pripravijo vse potrebno za službeni obisk ministrskega predsednika generala Petra Živkovića ter za informativno potovanje po Dravski banovini.

Ministre so sprejeli na ko'odvoru samo zastopniki oblasti in več bivših ministrov ter uglednih meščanov, med njimi: vršilec dolžnosti bana dr. Pirkmaler, ljubljanski župan dr. Puc, bivši ministri dr. Kramer, Ivan Pucelj in Ivan Sušnik, Ivan Hribar, železniški direktor dr. Borko, predsednik višjega dež. sodišča dr. Rogina in višji drž. tožilec dr. Grasselli. Po kratkem pozdravu so odšli gospodje ministri takoj v mesto. Z ministri se je pripeljal tudi dr. Hodžera, šef kabineta predsednika vlade z več uradniki ministrskega predsedništva. Minister dr. Srskić se je nastanil v hotelu Union, minister inž. Serbec in dr. Švegelj pa sta odšla na svoje domove.

Dopolodne se je nato vršila v bankski palači konferenca med ministri, vršilec dolžnosti bana dr. Pirkmalerjem, županom dr. Pucem in bivšim ministrom dr. Kramerjem, na kateri so bile določene vse podrobnosti o bivanju predsednika vlade v Ljubljani, o svečani seji ljubljanskega občinskega sveta, o informativnem izletu generala Živkovića v ljubljansko okolico, o sprejemu deputacij in posetu posameznih ustanov.

V ponedeljek se predsednik vlade general Živković vrne v Beograd, kjer bo v torek prisostvoval odkritju spomenika hvaležnosti Franciji.

V torek bodo ministri dr. Srskić, inž. Serbec in dr. Švegelj nadaljevali svoje informacijsko potovanje po Dravski banovini ter bodo posejili Celje, Maribor in Ptuj, nakar se odpeljejo preko Varaždana v Beograd.

V Ljubljani se vrše danes zadnje priprave za čim svečanejši sprejem prvega sotrudnika Nj. Vel. kralja, predsednika vlade generala Živkovića. Mesto se pripravljaja, da tudi pri tej priliki dokaže svojo globoko vdanost in ljubezen do vladarja in domovine.

Proces proti 56 Slovincem u Rimu

TRST, 8. novembra. Po privatnih poročilih se bo pričel proces proti 56 Slovincem pred izrednim sodiščem v Trstu dne 10. t. m. Uradno pa ta vest še ni potrjena.

PODALIŠANJE ŠOLSKE OBVEZNOSTI V ANGLIJI.

LONDON, 8. novembra. Spodnja zbornica je sprejela zakonski načrt, s katerim se v svrhu pobijanja brezposelnosti v Angliji podaljšuje šolska obveznost do 15. leta starosti. Za zakon je glasovalo 294. proti pa 225 poslancev.

Avstrija na razpotju

USODNE JUTRIŠNJE PARLAMENTARNE VOLITVE. — ZMAGA DEMOKRACIJE ALI NASTOP FAŠISTIČNE DOBE V AVSTRIJI. NERVOZNOST NA VIŠKU.

DUNAJ, 8. novembra. Jutri se bodo vršile volitve v avstrijski parlament, ki so nedvomno najpomembnejše od obstoja avstrijske zvezne republike in vlada za nje po vsem inozemstvu ogromno zanimanje. Od prevrata volilna borba še nikdar ni bila tako napeta kakor sedaj. Volilci so razdeljeni v 3 tabore, glavna borba pa se vrši med socialisti in krščanskimi socialisti, ki so se tokrat naslonili na Heimwehr. Krščanski socialisti, ki imajo skupno s Heimwehrom v rokah vso državno oblast, se ne boje uobenega sredstva, da uničijo glavnega nasprotnika.

Tretjo skupino tvori blok, ki ga je osnoval iz raznih bivših meščanskih strank bivši kancelar dr. Schober. V tem taboru so zbrani vsi, ki ne odobravajo niti pretiranega marksizma in heimwehrovskega fašizma.

Kako bodo končale volitve, je seveda čisto nejasno. Toda dejstvo, da je vlada razorožila borbene organizacije so-

cijalistov, dočim je Heimwehr še vedno oborožena, govori za to, da volitve ne bodo svobodne. Socialisti se sicer izogibajo vsemu, kar bi moglo dati povoda za spopade, vladi pa razloge za zatiranje socialističnih organizacij, vendar se je kljub temu bati, da bodo jutrišnje volitve v Avstriji dokaj krvave.

Čprav avstrijski uradni krogi zatrjujejo, da volitve ne bodo nič izpremenile v avstrijski zunanji politiki, pa v inozemstvu prevladuje prepričanje, da se pripravljajo v Avstriji dalekosežni dogodki, ki grede za popolno izpremembo dosedanjega demokratskega ustroja političnega in državnega življenja v Avstriji. Zveza Heimwehra z nemškimi Hitlerjevci vzbujajo upravičen sum, da se pripravljaja v Avstriji državni prevrat. Razni voditelji Heimwehra so zadnje dni na shodih tudi sami odkrito napovedali, da bo Heimwehr uresničila svoje cilje neglede na izid volitev.

Nov polom na newyorški borzi

NEWYORK, 8. novembra. Na borzi je prišlo včeraj zopet do silnega poloma. Vsi industrijski in železniški papirji so močno padli, panika je bila velikanska. Nad 3.300.000 delnic je neprestano menjalo lastnike. Izgube se cenijo na 112.000 milijonov dinarjev v naši valuti.

Francija izganja tuje komuniste

PARIZ, 8. novembra. Po odkritju protifašistične centrale v Sartrouville je ministrstvo za notranje zadeve odredilo izgon velikega števila tujcev, v glavnem italijanskih emigrantov. Včerajšnji listi javljajo, da se je pričela akcija čiščenja. V četrtek je bila izvršena racija med inozemci. Dva Italijana so zaprli, 15 so jih vrgli preko meje.

Drva in premog J. GOVEDIČ, Prešernova ul. 19

Revolucijska epidemija u južni Ameriki

BUENOS AIRES, 8. novembra. Po vesteh iz Montevidea bo 10. t. m. izbruhnila revolucija tudi v Urugvaj. Voditelji revolucionarjev so organizirale mase in nameravajo pohod na Montevideo.

NOV BRZINSKI REKORD.

LONDON, 8. novembra. Nov svetovni rekord v brzini za motorne dvokolice je postavil v Corku (Irska) znani angleški vozač Wright. Vozil je na 1 km s povprečno brzino 242,6 km na uro in s tem tolkel dozdajni svetovni rekord Nemca Henja, ki je držal rekord z 220 km.

Koncert baritonista Pujlja

Sinoči nam je priredila tuk. Ljudska univerza ne samo lep, temveč predvsem interesanten komoren večer francoskega solospjeva. Program je absolviral naš mladi, predvsem na koncertnem podiju mnogo obetajoči rojak g. Milan Pujelj — v francoskem jeziku. Njegov skromen nastop, ki ni sicer pri pevcih v navadi, nas je takoj uveril, da imamo opravka z resnim pevcem, ki polaga važnost notranji vsebini umetnine in se ogiblje zunanjih efektov. Tega nismo bili do sedaj pri nas navajeni. Njegov glas je v vseh položajih lepo izenačen, izgovorjava natančna — sploh pa nam tehnična stran, s katero pevec razpolaga, priča o resni in visokostoječi francoski pevski šoli. Podajanje francoske pesmi, ki je grajena samo na trenutni duševni dogodek in ki eliminira zato strog glasben slog, je bilo edinstveno. Poleg Rijavca in Betetta je to gotovo komaj naš tretji pevec, ki se zamore ponášati zraven vsega ostalega tudi z glasbeno kulturo.

Nehote sem se vprašal, zakaj smo mi Slovinci skozi generacije premlevali nemški »Lied«, namesto da bi črpali iz bogatih glasbenih virov našega prijateljskega francoskega naroda, ki nam je po hotenju in duši gotovo mnogo, mnogo bolj soroden. Morda se naša mlada generacija le preorientira in obrne svoja pota tja, kjer je življenje v resnici življenje.

Pred vsako točko je klav. spremljevalec g. Lipovšek podal prevod francoskega teksta in najvažnejše točke avtorjevega životopisa. G. Lipovška smo se v svojstvu spremljevalca v zadnjem času že tako navadili, da nam je s svojim globokim glasbenim razumevanjem postal skoraj nenadomestljiv.

Občinstvo se je umetnikoma za krasen, svojevrsten intimen večer obdžilo z burnim odobravanjem. Umetnika sta morala dodati. Dodala sta Charpentierjevo arijo iz opere »Luise« — in zaman se je publika potem še trudila omajati umetnika v njih skoposti z dodajanjem. Še mnogo, mnogo takih večerov bi potrebovali.

Karol Pahor.

Telovadna akademija.

Sokola Maribor-matica, ki se bo vršila letos v soboto, 29. novembra, je že več let sem ena največjih in najlepših prireditelj v Mariboru. Izmed mnogo stotin telovadcev in telovadk se izberejo najboljši, da pokažejo izbrane telovadne skladbe in v vzorni izvedbi vaje na orodju. Zato je vsako leto na jesensko akademijo silen naval, za katerega je velika dvorana Narodnega doma postala premajhna, vsled česar se letošnja akademija vrši v Unionski dvorani. Oder bo v to svrhu povečan, opremljen s posebno razsvetljavo in z zastorom. Ker je doslej vedno zmanjkalo vstopnic že v predprodaji, se opozarja občinstvo, da si jih pravočasno oskrbi. Dobijo se od pondeljka naprej v trgovinah Bureš in Majer.

Pri razdraženih živcih, glavobolu, nespianju, utrujenosti, pobitosti, tesnobe imamo v naravni »Franz Josefov« grenčič domače sredstvo pri roki, da največja razburjenja, ki imajo svoj vzrok v slabi prebavi, takoj preženemo. Sloviti zdravniki priznavajo, da učinkuje »Franz Josefova« voda sigurno tudi pri ljudeh višje starosti. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Ker se ne morem od vsakogar osebno posloviti, se tem potom poslavljam s prošnjo, da me ohranite v prijetnem spominu!

DRAGUTIN BOGNAR,
carinski inspektor. 3204

Mariborski proračun 1931

REDNI PRORAČUN 42,983.610 DIN POTREBŠČIN, 31,265.908 DIN POKRITJA, 12,301.677 DIN PRIMANJKLJAJA.

Proračun mariborske mestne občine za l. 1931, ki je bil minuli mesec 14 dni razgrnen na splošni vpogled, bo prišel sedaj v razpravo v finančnem odseku. V načrtu, ki ga je izdelalo mestno knjigovodstvo, se bo tekom razprav v odseku in pozneje v plenumu nedvomno še marsikaj spremenilo. Bistvenih sprememb pa ne bo, zakaj razprave se bodo v glavnem sukale krog kritja primanjkljaja, kar bo pa zopet odvisno od stališča vlade napram raznim dozdajnim virom dohodkov mestne občine in napram sklepu mestnega občinskega sveta glede uvedbe takozvane reformirane trošarine.

Danes bomo predložili mariborskemu prebivalstvu proračun v velikih obrisih, dočim se bomo s posameznimi zanimivejšimi postavkami bavili tekom prihodnjih dni.

Proračun stroškov splošne mestne uprave (plače, doklade, stvarne potrebščine, pokojnine itd.) izkazuje 3.600.488 Din potrebščin in 828.500 Din pokritja; proračun uprave mestne imovine 623.875 Din potrebščin, 384.302 Din pokritja; proračun mestnih podjetij in mestnih davščin 333.450 Din potrebščin, 878.076 Din pokritja; proračun občinskih dolgov 4.712.043 Din potrebščin in 2.530.149 Din pokritja; proračun cest, ulic, trgov in sprehajališč 2.698.237 Din; 617.090 Din; proračun gasilstva 155.075 Din potrebščin in nobenega kritja; proračun zdravstva 747.211 Din potrebščin in 786.560 Din pokritja; proračun socialnega skrbstva 2.257.445 Din in 354.093 Din pokritja; proračun šolstva 1.684.338 Din potrebščin in 194.000 Din pokritja; proračun za znanost, umetnost in prosveto 384.296 Din potrebščin in 8852 Din pokritja; proračun obrti in trgovine 142.000 Din potrebščin brez pokritja; proračun za vojaštvo 216.772 Din potrebščin, 1938 Din pokritja; proračun raznih potrebščin (državna policija, nepredvideni iz-

datki) 769.380 Din potrebščin in 20.348 Din pokritja.

V izrednem prometu je predvidenih med drugim za kopalnice na Mariborskem otoku 1.500.000 Din, za asfaltiranje 300.000 Din, za zgradbo carinske pošte 5 mil Din, za tlakovanje dovozne ceste na tovorni kolodvor 800.000 Din, za tlakovanje Aleksandrove ceste pred glavnim kolodvorom 4 mil. Din, za zgradbo kolodvorske pošte 7.800.000 Din, skupno z nekaterimi manjšimi postavkami 23.977.000 Din; za pokritje je predvideno novo posojilo 2.377.000 Din, iz kaldrminskega fonda 13.800.000 Din in iz zaklada poštne uprave 7.800.000 Din.

Proračun meščanske imovine izkazuje 36.459 Din potrebščin in istotoliko kritja; mestni vodovod izkazuje prebitek 4717 Din, mestna klavnica prebitek 1205 Din, mestno elektriško podjetje prebitek 15.359 Din, mestni pogrebni zavod prebitek 908 Din, mestni avtobusni promet prebitek 7847 Din, gradbeni sklad prebitek 33.872 Din, mestna plinarica pa izgube 315.839 Din ter predlaga mestno knjigovodstvo, ki smatra, da je sanacija podjetja nemogoča, eventualno združitve plinarne in elektriškega podjetja, kakor so to izvršili že v Celju in tudi v več mestih v Avstriji.

Zanimiva je primerjava posameznih proračunskih postavk z onimi iz l. 1930. Proračun potrebščin mešč. imovine se je zmanjšal, proračun mestnega vodovoda zvišal za nad 1 milijon; proračun mestne klavnice je prilično na isti višini, enako proračun mestne plinarice; zvišal se je proračun mestnega električnega podjetja za prilično pol milijona, to pa radi elektrifikacije okoliških občin; znižal se je proračun pogrebnega zavoda, enako proračun avtobusnega podjetja za prilično 700.000 Din.

V prihodnjem članku bomo obravnavali predloge mestnega knjigovodstva za kritje primanjkljaja.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Sobota, 8. novembra ob 20. uri »Aleksandra« ab. A. Kuponi.

Nedelja, 9. novembra ob 15. »Sen kresne noči«. Kuponi. Navadne dramske cene. — Ob 20. uri »Lutka«. Premijera.

Ptujsko gledališče.

Ponedeljek, 10. novembra ob 20. uri »Aleksandra«. Gostovanje maribor. gledališča.

Nedelja v mariborskem gledališču. V nedeljo, 9. t. m. ob 15. uri, se bo vprizorila Shakespearjeva klasična komedija »Sen kresne noči«. Bajna inscenacija te komedije ter dobro podajanje vlog sta dosedaj še zmeraj naletela na odobravanje občinstva. Sodeluje ves ansambl, celoten orkester bo oskrbel Mendelsonovo muziko k tej komediji. Veljajo navadne dramske cene. — Zvečer ob 20. uri se bo vršila premijera Audranove operete »Lutka«. Režira in tenorsko partijo poje g. Djuka Truhovič, nadalje sodeluje kot gost po daljšem presledku gospod Anton Harastovič, naslovno partijo poje pri premijeri gdč. Udovičeva.

Otvoritev ptujске gledališke sezone bo v ponedeljek, 10. t. m., ko bo gostovalo mariborsko gledališče z moderno opereto »Aleksandro«, ki je pri mariborskih vprizoritvah vselej izborna zabavala občinstvo. Ob tej priliki bo prvič nastopil na ptujskem odru g. Djuka Truhovič, bivši prvak beograjske operete, sedaj član maribor. gledališča. Kljub velikim stroškom, ki so v zvezi z gostovanjem, veljajo navadne operne cene.

Ljudska univerza v Mariboru.

V ponedeljek, 10. novembra, predava g. dr. Toplak, specialist za ženske bolezni v Mariboru, o vseh važnih zadevah zdravstva, ki se tičejo matere pred in po porodu. V petek 17. novembra predava g. primarij dr. Dragaš iz Ljubljane o negi otroka v prvih letih

Ljudska univerza v Studencih pri Mariboru

začne z rednimi predavanji v četrtek, 13. t. m. Predavanja se bodo vršila redno vsak četrtek in sicer v prostorih nekdanjega kina v gostilni Špurej (prej Senica) v Studencih z začetkom ob 19. (7.) uri. Kakor lani, bodo tudi letos predavanja vstopnine prosta. Prvo predavanje bo imel g. dr. Jehart in sicer s skioptičnimi slikami. Naslov objavimo pravočasno. Upamo, da bo našo delavstvo tudi letos tako mnogobrojno posečalo predavanja kakor lansko leto. Zakaj v izobrazbi je moč!

Ugodnosti pri predpisovanju zgradarine in pri plačevanju davkov.

Dravska finančna direkcija v Ljubljani razglša: Davčne uprave, ki niso še ugotovile rejske linije mest, trgov in vasi z nad 5000 prebivalci, nadalje vasi, kjer je sedež sreskega načelstva, ter letovišč in kopalnišč, morajo to storiti najkasneje do 15. novembra. Čim bo ta linija ugotovljena, a najdalje do konca novembra, se mora za one kmetijske zgradbe, ki izpadejo iz te linije, odpisati zgradarina.

Istočasno se mora po tabeli izvršiti in popraviti odmera zgradarine za zgradbe poljedelcev in majhnih obrtnikov v rejski liniji po vaseh z več nego 5000 prebivalci odnosno po vaseh s sedežem sresa. Isto velja tudi za zgradbe malih obrtnikov po vaseh z manj nego 5000 prebivalci in po krajih izven rejske linije mest, trgov, kopalnišč in letovišč. Finančne direkcije lahko naknadno po preteku pritožbenega roka obravnavajo pritožbe proti zgradarini, a najkasneje do konca meseca novembra. V krajih, kjer je letos letina popolnoma odpovedala, smejo finančne direkcije odgoditi na konkretne prošnje plačilo letošnjega davka do konca novembra 1931. Davčnim zavezancem pa, ki so še v zaostanku z dohodnino, smejo finančne direkcije dovoliti na podlagi posebnih prošenj odplačevanje teh zaostankov v letnih obrokih do konca leta 1935. Podrobna navodila lahko dobe stranke pri pristojnih davčnih uradah.

Mariborski in dneoni drobiš

Upravnik glavne carinarne v Mariboru, carinski inspektor g. Dragutin Bognar, zapušča naše mesto in se jutri, v nedeljo, s popoldanskim brzim vlakom odpelje na svoje novo službeno mesto pri finančni direkciji v Zagrebu. G. Bognar je služboval celih 10 let v Sloveniji, 6 v Ljubljani in 4 v Mariboru, ter si je vsled svojega temeljitega strokovnega znanja, svoje ustrežljivosti in ljubeznivosti pridobil splošno spoštovanje in simpatije. G. inspektorju želimo tudi na njegovem novem službenem mestu mnogo uspeha.

Električne motnje ob sobotnih dopoldnevih

so zelo neprijetne. Baš ob sobotah dopoldne je v trgovskih in drugih poslovnih lokalih največ dela in nedvomno pomeni veliko gospodarsko škodo, če se vsi ti lokali znajdejo naenkrat v temi in morajo stranke zapuščati trgovine, ker si ne morejo v temi izbirati blaga. Ne vemo, kje so vzroki za te motnje, ali v Fali in pri mestnem električnem podjetju. vsekakor pa je želeli, da bi se event. popravila izvrševala ob drugih dnevih, ko je trgovski in ostali gospodarski svet manj zaposlen.

Nova deložacija.

Iz hiše Ane Čepe na Koroški cesti št. 90 je bil deložiran pomožni delavec Miha Horvat z ženo in otrokoma. Žene in otrok se je usmilila neka stranka, da sta lahko prenočila pri njej, dočim je mož prenočil pod milim nebom pri svojem pohištvu, ki ga je stražil, da bi mu ga ne odnesli. Imenovana družina je bila sprejeta v barako za deložirance v ulici Kraljeviča Marka, kjer se stanovalci naravno že sedaj bridko pritožujejo radi mraza, posebno trpijo otroci in bolehnose osebe. Mestna občina bo na zimo morala kaj ukreniti, da ljudje v baraki ne pomrznejo. Baraka se bo morala pač zimi primerno adaptirati. Namen postaviti čim primitivnejšo barako, da bodo ljudje čim prej bežali iz nje, se ni obnesel, zakaj ubogo ljudstvo nikakor ne more dobiti stanovanj, že radi tega ne, ker ne more plačevati visokih najemnin.

Med. univ. dr. Josip Furlan specialist-operator za nos, ušesa in grlo

si dovoljuje naznaniti, da je otvoril v Mariboru, Vrazova 2 svojo ordinacijo in ordinira od 10.—12. in od 3.—5. ure.

Zdravstveno stanje v Mariboru.

Mariborskemu mestnemu fizikatu je bil od 1. do 7. t. m. prijavljen od nalezljivih bolezni samo 1 slučaj obolezlosti za davico.

Smrtna kosa.

Včeraj je umrla v Mariboru v Strni ulici 5 gospdč. Marta Schrott, stara 31 let, v Jezdarski ulici 5 hišna posestnica Marija Gruber, stara 63 let, na Aleksandrovi cesti 14 pa bivši trgovec Silvester Fontana, star 91 let. Blag jim spomin, žalujemo naše sožalje!

Nov zdravnik v Mariboru.

V Mariboru se je naselil in pričel 5. novembra ordinirati nov zdravnik, specialist-operator za bolezni v ušesih, na vratu in v nosu, g. dr. Josip Furlan, ki se je specializiral pri vseučiliških profesorjih dr. Šerčerju v Zagrebu in dr. Zangeju v Gradcu.

90letni aktivni zidarski pomočnik.

Ko sem pred kratkim zopet čital v časopisih, da je umrl najstarejši Mariborčan N. N., star 90 let, sem se nehote spomnil na 91letnega Angela Matije, zidarskega pomočnika, ki je prav do zadnjega vršil zidarske posle. Ko sem se temu čudil, je rekel, da je vaje stavb od mladih nog in da je tako siguren višnin, da se mu prav nič ne moti v glavo, samo mu delovodje z ozirom na njegovo starost v zadnjem času branijo, da bi opravljal delo na stavbah samih, marveč mora proti svoji volji ostati pri delih na zemlji. Če bi bilo v veljavi starostno zavarovanje, bi takim starčkom pač ne bilo več treba delati. Tudi njegova žena Ivana je samo za nekaj let mlajša kot on. Oba sta čila in zdrava. Take so stare mariborske korenine!

KINO

Grajski:

Samo še par dni — Velefilm
TANGO LJUBEZNI.
100% govoreči zvočni film v nemškem jeziku. Presega dva srca v ¼ taktu. — WILLY FORST. PAUL OTTO, FEE MALTEN.

Union:

Danes, sobota, zadnikrat
TRENUTEK SLABOSTI.
Jutri, nedeljo, začne 100% govoreči in zvočni film v nemškem jeziku
NAJINA JE NOČ.
CHARLOTTE ANDER, HANS ALBERS, LUCIE ENGLISCH, WALTER JANSEN.
Predstave v obeh kinih ob delavnih ob 17. 19. 21. uri; ob nedeljah in praznikih ob 15. 17. 19 in 21 uri
Predprodaia dnevno: od 10. do 12. ure na blagajni. XXVI

APOLLO

Soto in nedeljo — Veliki nemški film
KOMEDIJANTI.
LAURA LA PLANTE, JOSIP SCHILDKRAUT.

Gospodja in gospodin Milošević (Beograd, Varšavska 8/I.), napuštajući Maribor, najtoplije se zahvaljuje poznanicima i prijateljima na srdačnom ispraćaju želeći svima dobar ostanak. 3218

Plesna šola

Sokola Maribor-matica ima vaje vsak torek in četrtek ob 8. v mali dvorani Narodnega doma. Vabljeni so vsi člani in prijatelji Sokola. Prijave se sprejemajo pred vsako vajo. 3194

Igralci državne razredne loterije se opozarjajo, da je danes zadnji dan za izmenjavo srečk, ker prične žrebanje že v ponedeljek 10. novembra. Kdor torej še ni zamenjal srečk v upravi »Jutra« in »Večernika« v Mariboru, Aleksandrova c. 13, naj to še danes stori, da ne zamudi milijona.

Krajevni odbor Rdečega križa v Lahteršbergu

vabi na Martinovo veselico, katero priredi dne 9. novembra ob 15. uri v gostilni J. Goltes (Požauko) na Košakih. Svira godba Rdečega križa, vstopnina Din 5. — Odbor. 3151

Martinovo veselico

priredi v nedeljo, dne 9. novembra v dvorani gostilne Ilgo, (prej Gačnik) v Studencih, Cankarjeva ul. 11 Narodna železničarska godba »Drava«, Vstopnina Din 5.— Začetek ob 16. uri. Čisti dobiček je namenjen nakupu novih instrumentov. Cenjeno občinstvo Maribora in okolice sev ljudno naproša, da z obilnim posetom prireditve izkaže svoje simpatije do društva, ki vedno nesebično sodeluje v korist našega narodno-kulturnega življa. 3213

Pojedina klobas in pišk.

Povodom otvoritve novih gostilničarskih prostorov bo jutri, v nedeljo, dne 9. t. m. koncert, pojedina martinovih gosk, domačih klobas, pišk itd. v gostilni Zorko, Pekre. Začetek ob 14. uri. Vstopnine ni.

TRENCHOATI,

površniki, hubertuspiaščci, usnjeni lopčci, kože, pliši, snežni čevlji, snežni škornji, galoše, kakor tudi razno manufakturno blago na obroke. ORNIK, Maribor, Koroška cesta 9. XLIII

»Pri lipi« (Anderle) Radvanje

jutri v nedeljo pojedina klobas, koncert salonske kapele. Stara in nova pekarska vina, unionsko pivo v sodčkah. 3215

Razstava psov v Zagrebu.

Društvo prijateljev psov v Zagrebu priredi 30. t. m. v Zagrebu razstavo psov. Prijavnice se dobe pri mariborski podružnici Slovenskega lovškega društva. Dovoljena je znižana vožnja. Obrtna mizarska zadruga v Mariboru vabi svoje člane (mojstre, pomočnike in vajence), da se številno udeležijo slavnostne otvoritve poučne sezone obrtniškega naraščaja, ki se bo vršila v nedeljo 9. novembra ob 16. uri v mali dvorani Narodnega doma v Mariboru. 3217

Propadanje Borovelj in njih puškarske industrije

JUBILEJNI AVSTRIJSKI OBLIŽ BOROVLJAM, KI GOSPODARSKO VEDNO BOLJ HIRAJO.

Po številu svojih prebivalcev kakor tudi po pomerju svojega ozemlja so Borovlje največji kraj na slovenskem, oziroma, kakor pravijo uradni in nemški krogi v Celovcu, na jezikovno mešanem ozemlju na Koroškem; so pa tudi, ako izzamemo posamezne bisere ob južnem bregu Vrbskega jezera, v celi slovenski koroški pokrajini najlepši in najzanimivejši kraj tako po svojem zunanem licu in po svoji divni okolici kakor še prav posebej po svoji stari edinstveni domači industriji in po bistvu in značaju prebivalstva, kakršnega je tekom stoletij ustvarila baš ona industrija.

Iz domačih kovačnic »Borovih« tako zvanega »Proda«, Borovnice, ki teče, prihajajoč izpod glavnih grebenov med Ljubeljem in Vrtačo, skozi Borovlje in Dobravo, iz kovačnic, v katerih so prvotno kovali žreblice kakor še dandanes v Kropi in v Kamni gorici in nekdanj v Železnikih, sta vzrasli že v začetku novega veka dve panogi železne industrije, na podlagi katerih so se Borovlje iz majhnega, v gostem borovju skritega sela razvile v to, kar so še danes in kar so v plebiscitni dobi bile. Puškarsko industrijo so semkaj presadili iz francoskega dela Belgije in rodbini Just in Fancoy še danes pričata o tujih delavcih iz onih časov; »fuzijne«, v katerih so izdelovali in še izdelujejo žice, žreblice in vsakovrstne druge predmete iz železa in jekla, pa že s svojim imenom ravnotako kakor po različnih krajih na Gorenjskem kažejo na benečansko-italijanski izvor. Nekdanji posestniki teh »fuzij« Locatelli so bili doma iz Gornje Italije; zveza z jugom je bila kmalu prekinjena, a posestniki onih železarn in jeklarn so bili do današnjega dne vedno sami tujci, ki so nameščali zgolj same tuje, nemške uradnike. Puškarska obrt, pa je postala prava domača obrt, obrt, za katero je že od nekdanj moški naraščaj takorekoč celih Borovelj namenjen. Kadar se govori o Borovljah, tedaj se misli na puškarje, in kadar je govora o puškah in puškarijih, tedaj imamo v mislih Borovlje; tako je zrastlo eno v drugo. Do šestdesetih let prejšnjega stoletja so izdelovali v Borovljah samo puške za avstrijsko vojsko; že iz tega dejstva sledi, da je vsaka avstrijska vojna za Borovlje pomenila naravnost zlate čase, posebno če je dolgo trajala; dolgotrajen mir pa bedo, siromaštvo in pomanjkanje, ki je gnalo brezposelne v tuj, nemški svet. Razen tega je v Borovljah podedovana navada, da mora vsak puškar, ko se je izučil pri domačem mojstru, vsaj za nekaj let po svetu, da ga vidi in se še kaj novega nauči. To in pa naravna razlika med industrijskim delavcem in konzervativnim kmetovalcem okolice je ustvarilo tipičnega borovskega puškarija, ki še danes daje Borovljam njihovo pravo obelježje. Priden je in rad dela; a kar pridelal, rad zapravi. Če doma ni zaslužka, gre z lahkim srcem v tuje kraje. Tam postane »deutschfreundlich«. a slovensko bo govoril tudi sredi Dunaja in poleg nemške bo pel tudi svojo domačo, slovensko pesem. Starišem nič ne pošlje kaj za podporo; če ga pa prosi, jim pošlje več, nego dopušča njegov žep. Med tednom je od dela zapršen in zanemarjen; ko pride nedelja, se obleče kakor mestni »škrice«, pa gre preko Drave k Horjankam v vas; odkoder se pozno zvečer vrne vesel, ker je tam zastoj jedel in pil. Proti tujcu je ljubozen in se rad z njim pogovarja; a prirojene mu šegavosti in zbadljivosti se tudi napram tujcu ne more popolnoma zdržati. Zdej, ko je postal »meščan«, ne bo na to čisto nič ponosen in bo nad tem napredovanjem iz prirojene navade več zabavljaj in se posmehoval kakor pa se veselil. Pojde v Celovec in bo svojim nemškim sodrugom — po večini so socialisti — povedal, da je sedaj tudi on »meščan«, samo da Celovčana malo — potegne.

Kako lep čut za zaznamovanje značilnih posebnosti v naravi so prvi ustanovitelji novega mesta imeli, kažejo imena posameznih delov starih Borovelj. Najstarejši del, oni okoli cerkve, se imenuje »Na gorici«. Pod njo se raz-

prostira »Log«, sedanji glavni trg. Južni del se imenuje »Kobelje«; severni »Podklanec«, kamor doseže z »Gorice« skoz takozvani »Kozjak«. Kar leži hiš pred pokopališčem, nosijo ime »Ozadje«. Nad »Kobljem« in sedanjim kolodvorom se dvigata »Holm«, »Mali Ogel«, »Grad« in »Gradišče«; z »Ribjaka« je speljan vodovod z izvrstno vodo; vse to leži na desnem bregu Borovnice, »Proda«; na levem bregu, vzvišeno, leži idilična »Dobrava« s štirimi, v vrsto postavljenimi starodavnimi lipami, pod kojih eno se je rodil prof. Šajnik, ki je izdal kor. nar. pesmi.

Borovlje so industrijski kraj, kakršnega cela Koroška nima. A na zunaj tega niti ni opaziti. Tu ne vidiš nobenih sajastih, odimljenih ali zaprašenih hiš ali tovarnen; nasprotno, vse je čisto in snažno; okusne, prtilične, eno- in dvenadstropne hiše stoje posamič, druga od druge oddaljena, vsaka obdana z večjim ali manjšim vrtom z zelenjadjjo, s cveticami in žlaltim sadnim drevjem, tu pa tam tudi s kakim čebeljakom. Pravo mesto vrtov in vrtnih nasadov. Samo ponovni strelji, ki se ob določenih urah razlegajo po celem mestu s strelišča in s preskuševalnice za puške, razodevajo tudi tujcu, da je tu doma puškarska obrt. Puškariji so imeli nekdanj tudi svojo, vojaško organizirano strelsko četo, ki je bila popolnoma vojaško oborožena in je pri svojih nastopih na čelu nosila zastavo, ki jo ji je podarila avstrijska cesarica Marija Terezija, tako da je neki patriotizem v Borovljah že od nekdanj bil razširjen in udomačen. Značilno pa je, da so baš borovski puškariji l. 1848. ustanovili svojo meščansko gardo, slavili začetek novega svobodnega in narodnega življenja in vpeljali pri tej revolucionarni četi slovenski poveljavni jezik, od kterege so si stari ljudje še do danes zapomnili povelje: »Krokarje napnite« in na »Koj« ustrelite! To gibanje je bilo kmalu zatrito in l. 1853 so sredi tedanje vasi postavili avstrijskemu cesarju Francu Jožefu spomenik, ki še sedaj stoji na svojem mestu, a ga bodo v kratkem kot anahronizem prestavili na manj eksponirano mesto.

Do l. 1927, sta spadali k Borovljam samo še vasi Dolane in Vajdiče. V tedanjem trgu samem so l. 1924. našli 2156 Nemcev in 864 Slovencev, v obč. odboru je tedaj sedelo 13 soc. demokratov, 6 velenemcev (nemčurjev), 2 Slovenci in 1 nar. socialist. Ko so po tem k občini Borovlje priklonili tudi sosedne vasi: Podlublje, Podgora, Goričane, Koženava, Struga, Kapla in Lipljane, so soc. demokratje napredovali za tri, velenemci za enega, Slovenci za dva mandata.

V gospodarskem oziru nudi razvoj Borovelj v zadnjih 20 letih kaj slabo sliko. Pred vojno je bilo zaposlenih 700 puškarijev, v plebiscitni dobi ravnotoliko, sedaj jedva 300; v jeklarni pred vojno je bilo delavcev tudi okoli 700, v plebiscitni dobi nad 600, sedaj, l. 1930. komaj še 300. Meščanska šola, ki je v pleb. dobi štela 200 učencev in učenk, jih ima samo še 140. Strokovna šola za puškarsko je imela prej do 50 učencev; leta 1927 jih je imela 16; letos jih ima še 10; na novo sta se javila in vstopila dva. Pred vojno se je izdelalo v Borovljah nad 12.000 pušk; sedaj se jih izdelal komaj 4.000 letno. V isti meri, kakor hira industrija v avstrijskih Borovljah, raste puškarska industrija v Jugoslaviji, zlasti po številu učencev strokovne šole za puškarsko, ki je bila prej v Kranju, a je sedaj v Užicah. Da je naša država dobila to novo šolo, je zasluga narodnih puškarijev iz Borovelj, ki so bili tudi prvi učitelji na njej.

Če bi s plebiscitom Borovlje pripadale k Jugoslaviji, bi že l. 1920 postale mesto in to v pravem pomenu besede, bogato, procvitajoče in vedno napredujoče. V Avstriji so 10 let pozneje sicer Borovlje l. 1930 po imenu postale mesto; toda to je samo krinka; to je mesto brez življenja, brez krvi, brez dohodkov, kraj, ki gospodarsko hira in propada, kakor kažejo navedene številke.

Dr. Fr. Mišič.

Zeleznica, auto ali aeroplan?

»Za nobeno ceno se ne vozim z aeroplanom!« pravi marsikdo. Mnogi ljudje imajo silno nezaupanje v aeroplan in smatrajo vlak ali avto za varnejše prevozilo. Velike zračne katastrofe jih seveda v tem nezaupanju še potrjujejo. Najnovejša katastrofa »R 101« je v javnosti zopet pokrenila diskusijo o vprašanju: Kaj je nevarnejše? Kako potovati je sigurneje? Ali ni morda najbolje potovati peš, kakor so delali naši stari, da se jim niso zgodile nesreče. Če pa je že daljša pot, pa se vsedeš v voz s parom mirnih konjičkov, pa je gotovo, da boš prišel zdrav in čil na cilj.

Seveda, nesreče so bile in bodo. »Vrag ne spi«, pravi narod. Ali se ni že zgodilo, da je človek omahnil doma pri mizi, v postelji in zaspal za večno? Ali da je šel po ulici, pa ga je ubila opeka, ki mu je padla na glavo? Povsod, kamorkoli gre človek, je smrt mogoča. Vendar pa ljudi zanima, ali je bolj varno potovati z ladjo, železnico, avtobusom, vozom ali aeroplanom. Nekoliko pojasnila bo dala statistika. Njene številke pa kažejo, da potovanje z aeroplanom ni nič bolj nevarno kakor z drugimi današnjimi prometnimi sredstvi. Seveda govorje te številke samo o Ameriki. Vendar pa bodo v sorazmerju veljale tudi za naše kraje. Eden najboljših poznavalcev zračnega prometa v USA, Cambridge, je sestavil statistiko, ki kaže, da so lani (1929) vsi aeroplani skupno prevzeli v Ameriki, pot, ki je dolga blizu 25 milijonov milj. Pri tej ogromni daljavi je bilo komaj 137 nezgod, torej komaj na vsakih 183 milj ena. Pri tem je smrtno ponesrečilo 18 ljudi, tako da pride en mrlič na 1 milijon prevožene poti.

Na drugi strani pa kaže statistika, da je lani pri vožnjah z avtomobili smrtno ponesrečilo 31.000 oseb. Avto je torej nevarnejši za potovanje nego aeroplan.

Tudi primerjavanje števil o nesrečah na železnicah kaže, da nudi aeroplan več sigurnosti. In vendar se ljudje boje leteti! Morda je vzrok ta, ker letalske nesreče večinoma končajo smrtno. Človek pač še vedno raje lazi po zemlji, da čuti »trdna tla pod nogami«. Seveda bo tehnika tekom časa tako napredovala, da bo iznašla sredstva, s katerimi se bo obvaroval človek smrti tudi v slučajih, da mu bo propadel avto, aeroplan, vlak i. t. d.

Zaklad v Budhovem svetišču

Iz Mukdena poročajo zanimivo pustolovščino. Te dni se je pojavila japonska dama v spremstvu japonskih policistov in kitajskih kulijev v zgodnjih jutranjih urah na dvorišču Budhovega svetišča v bližini mesta Mukden. Japonci so razgrnili zemljevid in zaznamovali kulijem mesto, na katerem bi naj izkopali 2 metra globoko jamo. Duhovnike so zaprli v tempelj, vendar se je enemu izmed njih posrečilo, da je pobegnil in obvestil kitajsko policijo. Kmalu je prišlo več obojnih kitajskih uradnikov pred svetišče, ki so aretirali Japonce. Ko so jih zasliševali, so ti izpovedali: Japonka je bila žena ruskega generala, ki je v rusko japonski vojni prišel v japonsko ujetništvo. Predno se je s svojimi četami pred prodirajočim sovražnikom umaknil iz Mukdena, je svoje zasebno premoženje, obstoječe iz 40 zabojev zlata, dal zakopati pred vhodom v Budhovo svetišče. Po končani vojni je ostal general na Japonskem in se je celo poročil z Japonko. Pred smrtjo ji je razkril skrivnost o zakladu. In tako je Japonka z zapiski pokojnega moža prišla v Mukden, da zaklad dvigne. Ko so kitajski policisti nadaljevali s kopanjem, so res zadeli na zaklad.

Kloroformiranje rastlin.

Znanstveniki so ugotovili, da rastline reagirajo, enako kakor živali, na omamna sredstva (kloroform, eter itd.). Največ se je s tem pojavom bavil indijski učenjak Sir Jagadis Chunder Bose. Neki angleški naravoslovec je za poskus na ta način ustavil življenski proces v celi vrsti rastlin. Pri tem je ugotovil, da kloroformirana rastlina mnogo bolje prenese presajevanje nego v normalnem stanju. To velja tudi za velika stebila. Kloroformirana stebila so si kmalu po presaditvi opomogla in so se normalno dalje razvijala.

Nobelovo literarno nagrado za l. 1930

je dobil ameriški pisatelj Sinclair Lewis. Amerika, ki pred kakimi 30 leti še sploh ni imela omembe vredne književnosti, je izvojevala sedaj značilno zmago nad Evropo tudi v literaturi, kakor dominira že v politiki in finančni. Sinclair Lewis je star 45 let. Njegovi romani so čisto ameriški, stoprocentno, bi rekli. So gigantska epopeja ameriške družbe. Ni nobenega dela te družbe od najnižjih pa do najvišjih, ki bi jih Sinclair Lewis ne bil podvrgl svoji ostru, a pravični kritiki. »Main Street«, slika filistrske ameriške province; »Babbitt«, najmarkantnejše in najbolj znano Lewissovo delo, roman ameriškega malega človeka, roman, ki je dvignil Lewisa na višino svetovnih književnikov; roman »Dr. Arrowsmith«, v katerem je pokazal cvet ameriške znanosti, amerikanizacijo ter njene dobre in slabe strani; versko življenje Amerike mu je dalo snov za njegov roman »Elmer Gantry«. Sinclair Lewis je človek borbe, nepristranski in nepodkupljivi socialni kritik. Je iz stare intelektualne ameriške rodbine. Ded in oče sta bila zdravnik. Pisateljsko kariero je začel kot novinar. Njegova dela so prevedena že na francoski, ruski in nemški jezik.

Mala pustolovščina soproge ameriškega poslanika v Atenah

V sredo je priletela z letalom v Bukarešto nehoti soproga ameriškega poslanika v Atenah. Veliki ameriški avijon, ki se kaže v raznih evropskih glavnih mestih, je bil v Atenah in je prevažal nekaj časa ljudi na izlete nad mestom. Ko se je pripravljaj na polet v Bukarešto, je v zadnjem hipu prispela soproga ameriškega poslanika in meneč, da gre še za poskusni let, sedla v avijon. Šele čez kakih dve uri je opazila svojo zmoto, toda avijon je bil že sto kilometrov daleč od Aten in ni mogel nikjer pristati. Čez tri in pol ure je bila v Bukarešti. Tamošnji ameriški poslanik je prišel na aerodrom, da pregleda avijon, in je na svoje začudenje zagledal ženo svojega atenskega kolege. Za njo je to bila sreča, ker ni imela nobenih listin in se je poslanik zavzel za njo.

Batja bo produciral 200.000 parov čevljev dnevno!

Češkoslovaški »kralj čevljev«, danes največji tvorničar čevljev v Evropi, je te dni znatno znižal cene svojim izdelkom, obenem pa je tekom zadnjih mesecev nakupil na desetisoče novih najmodernejših strojev in izpopolnil svoje tvornice in prodajalnice tako, da je zvišal produkcijo od 100.000 na 200.000 parov dnevno, kar pomeni pomnožitev obojba na 30.000. Kakor vedno, gredo pri tem sporedno: znižanje cen izdelkom, izboljšanje kvalitete in zvišanje mezd. Batja smatra, da je znižanje cen izdelkom prava podlaga za avtomatično zvišanje produkcije in za možnost zvišanja mezd. To je pa po Batjovem nazoru edina zanesljiva podlaga za gospodarski podvig in za blagostanje prebivalstva. Batja koraka od l. 1922 naprej neprestano po začrtani poti, ki se je izkazala kot pravilna.

Ustavitev gradnje zrakoplovov v Angliji.

Po veliki katastrofi, katero je doživel angleški zračni kolos R 101 na potovanju skozi Francijo v Indijo, je angleška vlada sklenila, da do nadaljnjega ne bo več naročila nobenih zrakoplovov. Tvornica v Howdenu, ki je zgradila usodni zrakoplov R 101, bo že prihodnje dni ustavila svoj obrat. Tudi državna tvornica zrakoplovov v Cardingtonu je že pred več dnevi odpustila 750 delavcev, pričakujejo pa se še nadaljne redukcije

Tragedija na morju.

Soproga ameriškega podkonzula v Havani, Jacksona, je vihar vrgel z ladje v morje. Njen soprog, kakor tudi neki konzularni uradnik, ki sta skočila v morje, da jo rešita, sta istotako našla smrt v valovih. Vsi trije so izginili v morskib globočinah in trupel dosedaj še niso našli.

Sport

Sport v nedeljo.

Ob 13. na igrišču SK Rapida: pokalna tekma SK Železničar:SK Svoboda.

Ob 14.45 na igrišču SK Rapida: pokalna tekma ISSK Maribor:SK Rapid.

Sodniška sekcija ZNS, službeno.

Pokalno tekmo SK Železničar:SK Svoboda sodi g. Frankl, ISSK Maribor:SK Rapid g. Nemeč. — Načelnik.

ISSK Maribor, nogometni odsek.

Za pokalno tekmo v nedeljo proti SK Rapidu se delegirajo naslednji gg.: Koren I in II, Bertonec I, Konič, Kirbiš, Petan, Hreščak II, Domicelj, Jež, Privršek, Starc, rez. Petrovič, Senica. Imenovani naj dvignejo opremo pri prostorniku. Sestanek ob 14. v garderobi Rapida. Točnost! Načelnik.

Sprememba v vodstvu nog. sekcije ISSK Maribora.

Načelstvo nogometne sekcije je prevzel g. dr. Odon Planinšek, tajništvo g. Maks Koren. Dosedanja načelnik g. Vesnaver bo izvrševal funkcijo društvene-ga gospodarja.

Zimskosportno predavanje.

Zimskosportni odsek SPD Maribor-Ruše priredi v torek, dne 11. t. m. ob 20. uri v Zadrugi gospodarski banki poučno skioptično predavanje za foto-amaterje. Predavanje bo zanimivo radi tega, ker bo predavatelj g. Koranek predvajal med 150 diapozitivov tudi slike, posnete v naših krajih, ki jih je posnel letošnje leto pri svojem potovanju po Črni gori in Durmitoru. Vstop je brezplačen!

Mariborski zimskosportni podsavez razpisuje natečaj za načrte podsavezne zimskosportnega znaka, ki se morejo predložiti najkasneje do 20. t. m. na naslov: Mariborski zimskosportni podsavez, Maribor, Tattenbachova ulica 19, I. nadst. Načrti naj bodo poljubni ali pa karakteristični za mariborski podsavez. Nagrada določena v znesku Din 300.—.

Najbogatejša mačka na svetu.

Iz San Gabriela v Kaliforniji poročajo: Neka mačka je vsled dedščine nedvomno postala najbogatejša mačka na svetu. Njena lastnica, gospa Ide, ji je namreč zapustila 15.000 dolarjev. Mački bodo sedaj napravili izredno udobno sobo z vso primerno opremo za njeno bivališče.

MALIOGLASI

Učenko,

zdravo, pridno in pošteno, s primerno šolsko izobrazbo, s hrano in stanovanjem v hiši, sprejme Drago Čokl, trg. mešanega blaga, Brezno ob Dravi. 3199

Kupim takoj

razno pohištvo, obleke, blazine, dobro ohranjeno žensko kolo in razne druge reči. Starinarna, Studenci, Aleksandrova ulica 1.

Terezija Kolenko,

3 leta bivša babica v mariborski porodnišnici, naznanja cenjenim damam, da je odprla privatno prakso v Wildenrainerjevi ulici 15/II in se jim toplo priporoča. 3178

Sprejem otroka

nad dve leti starega v celo oskrbo. Naslov pove uprava lista. 3186

Prodajam umivalnike,

predalnik (Schubladkasten), postelne vložke, obleke, plašče, čevlje, smuči, kožuhovinasto podlago itd. Starinarna Peteln, Maribor, Orožnova 1. 3175

Opravična številka: E X 2410/29

30

Dražbeni oklic!

Dne 22. decembra 1930 ob 10. uri dopoldne bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga k. o. Rače vl. št. 344.

Cenilna vrednost: Din 440.491.20.

Vrednost pritikline: Din 585.—, ki je že všteta.

Najmanjši ponudek: Din 295.640.80.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru odd. X., dne 23. oktobra 1930.

Razprodaja Meljska cesta 29

Na zalogi je še prvovrstno sukno za moške obleke, ševiot za marine oblekce, moška in ženska sukna za plašče.

Kvalitetno blago od Din 89"-naprej

Učenko ali učenca

iz ljudske šole sprejem na hrano in stanovanje. Koroška cesta 19, Folger.

Hitro popravilo ur,

ceneno in točno z 1—5letnim jamstvom pri tvrdki A. Stojec, Maribor, Jurčičeva ulica št. 8. Po stenske in stoječe ure se pride na dom. XVII

Gramofone popravila precizno le mehanična delavnica JUSTIN GUSTINČIČ. Maribor, Tattenbachova ulica 14. Istotam velika izbira najboljših gramofonov znamke »Columbia« in gramofonskih plošč. 602

Vse šolske in risalne potrebščine, škatle za barvice, zvezke, bloke, črnila, tuše itd. najceneje v papirnici Novak, Gosposka ulica 9. XXXV.

Premog Peklenica

4750 kalorij, brez smradu, žindre in kamenja, malo pepela. Din 38.— franko. B. Guštin, Cankarjeva 24. 3053

Spalne sobe,

politirane, najmoderneje, ugodno prodam. Mizarstvo Rudolf Kompara, Aleksandrova c. 48. 3106

Sobo

z eno ali dvema posteljama oddam. Tržaška cesta 20/II. 3211

Stanovanje

2 sobi in kuhinja oddam mirni stranki. Beograjska ulica 11. 3210

Glasovir,

skoraj nov, poceni na prodaj. Naslov v upravi lista. 3212

Sobo oddam

majši gospodični ali gospodu eventualno z hrano. Naslov v upravi. 3197

Sobo s hrano

oddam dvema osebam. Maribor, Pobrežje, Gozdna ul. 53. 3199

Stanovanje z dvema sobama

in kuhinjo, oddam s 15. novembrom boljši stranki. Betnavska cesta 23, I. nadstropje. 3200

Samostojna gospa

sprejme na stanovanje solidnega so-stanovalca primerne starosti in čedne zunanosti. Ponudbe na upravo pod »64«. 3198

Mašancke in rdeča jabolka

kupuje po najboljših dnevnih cenah Exportna družba Matheis, Suppanz in drug, Maribor, Cvetlična ulica 18. 3193

Zelo znižane cene

vsakovrstnih ur, zlatnine, srebrnine in optičnih predmetov pri Mulavcu, Kralja Petra trg. Popravila točna z garancijo. Nakup zlata po najvišji cen. 3123

Stamp logo for T. ČOKLIČ MARIBOR.

Sobo in črkoslikanje,

vedno najnovejši vzorci na razpolago izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«. X

Elektroinštalacije,

montaže vil, stanovanj, tovarniških poslopij vsaka montažna popravila, popravila motorjev najceneje izvršuje Ilič & Tichy, Maribor, Slovenska ul. 16. Velika izbira svetilk, elektroblaga, motorjev po konkurenčni cen. XII

Dobro ohranjen smoking

iz najfinejšega blaga in s svilo podložen prodam po zelo ugodni cen. Naslov v upravi lista. 3176

Klubske garniture

iz vseh vrst, zložljive tapcirane postelje, palice za zavese, vitraže, po cen. kupite pri F. Novak, Maribor, Slovenska ul. 24. 3152

Za entlanje,

natančno in točno se priporoča M. Petrovič, Frankopanova 51/II. 3149

Trisobno stanovanje

z vsemi pritliklinami išče mirna obitelj v mestu. Cenj. ponudbe na upr. Večernika pod »Mirna obitelj«. 3142

KROJAŠKEGA VAJENCA

sprejem, Franc Cverlin, Maribor, Gosposka ulica 32. 3100

Mali dobro ohranjen voziček

za ponija se kupi. Mlinska ul. 30. 3190

Zastopstvo

kakoršnegakoli predmeta sprejem. Cenj. ponudbe na upravo Večernika pod »Zastopstvo«. 3191

Prodaj

hišo z vrtom. Pobrežje, Gubčeva ulica 27. 3192

Prodaj

prašičke 9 tednov, dobre pasme za rejo ali raženj. Pobrežje, Nasipna 24. 3217

Prodaj

3 do 4 tisoč m zemlje na lepi prometni cesti, četrt ure od Glavnega trga. Naslov v upravi lista. 3205

Hišo,

tri sobe in pritikline, gospodarsko poslopje z električno razsvetljavo v hiši do 3 oralov zemlje v bližini cerkve in postaje, prodam. Ponudbe pod »Lep položaj« na upravo Večernika. 3201

Prodaj

radi preselitve zelo ugodno spalnico iz trdega lesa, obstoječo iz 2 postelj, 2 nočnih omar, 2 orgar za obleko in perilo, umivalnik z belo marmornato ploščo in velikim ogledalom. Nadalje veliki dekor. divan, obenem postelja za 2 osebi. Naslov v upravi »Večernika«. 3202

Sadno drevje:

Jabolke, hruške, šlive, črešnje, orehe itd. dobite v Drevesnici JOSIP ROSENBERG, MARIBOR, Tržaška cesta št. 64. Brzjavlj.: Rosenberg, Maribor. Telefon interurban št. 23—01. 3140

ZAHTEVAJTE CENIK!

TOVARNA GLASBIL IN GRAMOFONOV

Gramofoni	od Din 298.— dalje
Mandoline	136.—
Violine	95.—
Gitare	207.—
Trombe	505.—
Ročne harmonike	85.—

PRODAJALNA: TRG SVOBODE
Nova Scherbaumova zgradba

Za jesen in zimo

so prispele v veliki izbiri raznovrstne novosti v blagu za damске plašče in obleke, žametu, svili in v blagu za moške obleke. Prost ogled! K nakupu se ne sili!

Dolček i Marini, Trgovska hiša, Maribor, Gosposka ulica 27

ČAJ - NOVA ŽETEV

svetovnih znamk je prispel. Velika izbira kitajskih in indijskih vrst v vseh cenah. — Preporučajte se o kakovosti mojih mešaníc prazne kave in primerjajte spodaj navedene nizke cene!

Three Anchor	¼ kg	D. 27.-
Specijal	¼ kg	D. 24.-
Mešanica I	¼ kg	D. 21.-
.. II	¼ kg	D. 18.-
.. III	¼ kg	D. 15.-
.. IV	¼ kg	D. 13.-

Z. Anderle
MARIBOR

Ekspozitna hiša „LUNA“ lastnik A. Pristernik
Aleksandrova cesta 19 MARIBOR Aleksandrova cesta 19

Bogato izbrana zaloga:

- Poletne majice za otroke komad od Din 11.— naprej
- Vestaški lopiči za gospode komad od Din 24.— naprej
- Kopalne hlačke komad od Din 12.— naprej
- Kopalne obleke komad od Din 35.— naprej
- Kratke nogavice za otroke par od Din 6.50 naprej
- Kratke nogavice za dame par od Din 10.— naprej
- Kopalne čevlje komad od Din 8.— naprej
- Gumijasti kopalni pasovi komad od Din 6.— naprej
- Sokolske majice komad od Din 20.— naprej

Nadalje velika zaloga čipk, vezenin, svilenih trakov, čevljev iz jadravine, sandal, kravati, srtač, ovratnikov, ženskih in moških nogavic itd. XXI

Išče se sposoben risar za matriciranje načrtov. Predstaviti se je pri Splošni stavbni družbi Maribor-Tezno

Naznanjawa

da bova od sedaj naprej imela vsako soboto in nedeljo izvrstne

DOMAČE JETRNE IN MESENE KLOBASE (pečenice). Se priporočata 3177

Ernest in Ana Birtič
restavracija »Pri klavnicu«.

OPOZORILO!

Radi prezidave prodajam vse zimsko blago za lastno in vse drugo blago pa po znižanih cenah.

ANTON MACUN, MARIBOR
Gosposka ul. 10. 3000

Izbira

Pletenih oblek, modernih in trpežnih, kakor vseh drugih pletenin, je največja v pletarni

M. Vezjak,
Maribor, Vetrinjska ulica 7

Naročila po meri se izvršijo točno in ceneno.

SVEŽE KISLO ZELJE

dobite od danes naprej zopet pri

J. SIRK, nasl. JOS. SKAZA
Maribor, GLAVNI TRG, ro'ovž

Predno naročite mizarske izdelke, kot vrata, okna, mehko pohištvo itd., zahtevajte ponudbe od mizarskega podjetja

Mariborska lesna industrija

AL. DOMICELJ,
Koroška cesta 46, telefon 21-60

ki izdeluje vse tovrstne izdelke strokovno in po konkurenčnih cenah. Najnižje cene tudi za serijske izdelke.

Stalno na prodaj vse vrste rezanega lesa po dnevnih cenah. XXXIX

Opravična številka: E IX 256/30-28

Opravična številka: E IX 3693/30

Dražbeni oklic!

Dražbeni oklic!

Dne 22. decembra 1930 ob 11 uri dopoldne bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga k. o. Koroška vrata vl. št. 23

Cenilna vrednost: Din 526.964.20.

Vrednost pritikline: Din 115.350.—

Najmanjši ponudek: Za zemljišče s pritiklinami

Din 353.452.10

za zemljišče brez pritiklin Din 287.205.42

za pritikline Din 76.913.32.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Dne 15. decembra 1930 ob 10. uri dopoldne bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga k. o. Sv. Magdalena vl. št. 106,

Cenilna vrednost: Din 200.306.75.

Najmanjši ponudek: Din 100.153.37.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru odd. IX.,
dne 27. oktobra 1930.

Okrajno sodišče v Mariboru odd. IX.,
dne 17. oktobra 1930.

«TRIUMPH»

PAVEL NEDOG

je brezdvomno najboljša pralnica ovratnikov! — Barva, čisti kemično kot novo! — Preporučajte se!

Gosposka ulica 33

Razlagova ulica 22

Najboljša pralnica ovratnikov je „Ideal“ Centrala: Frankopanova 9
Podružnica: Vetrinska 7

Velika izbira

krznenih plaščev

kožic za obrobljenje in kožuhovinaste podloge

v najboljši kvaliteti in nizkih cenah v

trgovini z krznom

GRANITZ

Gosposka ulica šte. 7.

Istotam se izdelujejo krzneni plašči po meri, — — — Sprejemajo se tudi popravila krznenih plaščev.

MARIBORSKI KONZUM

Zastonj
moške - ženske
nogavice

MARIBORSKI KONZUM

Mi hočemo v vašem

konzumu

upeljati tudi čevlje, da nam je to delo olajšano, dajemo k vsakemu paru čevljev en par nogavic

zastonj.

Kdor prej pride, ima večjo izbiro.

MARIBORSKI KONZUM

Zahtevajte povsod „Večernik“!

Najlepše suknje

za gospode in damske plašče dobite v

Trgovskem domu

v Mariboru

Izdelujejo se tudi elegantne obleke po meri

3195

Sveže dospelo:

Zajci, fazani, morske ribe od Din 22.— za kg naprej, kakor kranj, ščunke, linjake, fogaše itd.

L. UHLER, MARIBOR

dellkatesna trgovina in stojnica na Glavnem trgu.

Snežne čevlje

prvovrstne kvalitete, copate, rokavice, nogavice, trikotaže ter raznovrstna oblačila v veliki izbiri nudi po konkurenčni ceni

3196

JAKOB LAH

Maribor, Glavni trg 2.

Hotel Halbwidl

danes, sobota, ob 20. uri **POJEDINA KRAVIC** in **JETERNIH KLOBAS**, pripravljenih na dunajski način; koncert godbe **Wergles**.

3203

VSAKO NEDELJO UTRDANJI IN VEČERNI KONCERT.

Prednaznan lo:

V torek, dne 11. nov. **ODOJEK** in **POJEDINA GOSI**, kakor divjačine: **ZAJCI, FAZANI, KLU-NAČI**. — Za obilen obisk se priporoča restavrater **Halbwidl**.

Snežni čevlji

najboljših svetovnih znamk

Din 96.-

Din 100.-

Din 130.-

Din 160.-

Din 200.-

Jos. Moravec, Maribor, Slovenska 12

Zahvala

Tem potom izrekam podpornemu društvu

„Ljudska samopomoč“ v Mariboru

najlepšo zahvalo za takoj izplačano pripadajočo podporo po prerani smrti moje žene, gospe **Marie RAFOLT**, in priporočam to neprecenljivo društvo vsakomu v takojšen pristop.

3209

Zg. Hoče, dne 5. novembra 1930.

KARL RAFOLT.

Angleško in češko sukno

sukno za plašče

pralni bažun

li dener bažun

bahente

kakor tudi vsakovrstno manufakturno blago kupite najceneje pri

xxxiv

Srečko Pihlar

Maribor, Gosposka ul 5

NAJVEČJA IZBIRA RADIO-APARATOV, ZVOČNIKOV, KAKOR SESTAVNIH DELOV

Imamo veliko zalogo:

Homocord-gramofonov
Homocord-plošč
Columbia-plošč
igel itd.

Velika izbira

senčnikov, svetiljk, likalnikov, kuhalnikov, kakor ves električni instalacijski material.

RADIO STARKEL

MARIBOR TRG SVOBODE 6

POLNILNA POSTAJA AKOMULATORJEV

3182

Lastna radio-delavnica. Predelava v moderne aparate. Cenena popravila!

Pri nakupu ali predelavi aparatov postrežemo stranko solidno in zanesljivo.

MODERNI

**SPORTNI POVRŠNIKI
PO TOVARNIŠKIH CENAH**

Din 300.-

Din 400.-

Din 450.-

Din 600.-

**VELETRGOVINA
H. J. TURAD
MARIBOR**

3178